

**BESLUIT inzake geschil BaByXL - KPN
met betrekking tot de periodieke tarieven voor collocatieruimten**

15 oktober 2002, OPTA/IBT/2002/203280

Besluit van het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit op grond van artikel 6.9 juncto 6.3 van de Telecommunicatiewet in het geschil tussen:

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid CLEC Netherlands B.V., h.o.d.n. BaByXL Broadband DSL, thans BaByXL B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, alsmede de besloten vennootschap Tiscali B.V., gevestigd te Vianen,
gemachtigde: Mr. M.J. Geus, advocaat te 's-Gravenhage,

en

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid KPN Telecom B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, gemachtigden: Mr. P.V. Eijsvoogel, Mr. E.R. van Staden en Mr. Q.R. Kroes, allen advocaat te Amsterdam.

1. FEITEN EN PROCEDURE

1. Onder verwijzing naar het besluit van het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatieautoriteit (hierna: 'het college') in het geschil tussen BaByXL Broadband DSL (hierna: 'BaByXL') en KPN Telecom B.V. (hierna: 'KPN') van 15 augustus 2001 (kenmerk: OPTA/IBT/2001/201893) voor een meer omvattende weergave van het procedureverloop tot het moment van het verschijnen van voornoemd besluit, volstaat het college hier met het volgende.

2. BaByXL is een aanbieder van een openbaar telecommunicatienetwerk en een aanbieder van een openbare telecommunicatiedienst in Nederland in de zin van artikel 6.1 van de Telecommunicatiewet (hierna: 'de Tw').

3. KPN is een aanbieder van een openbaar telecommunicatienetwerk en een aanbieder van een openbare telecommunicatiedienst in de zin van artikel 6.1 van de Tw. KPN is op de markt voor vaste openbare telefonie op grond van artikel 6.4 van de Telecommunicatiewet, bij besluit van het college van 15 november 2000, aangewezen als een aanbieder van een vast openbaar telefoonnetwerk, een vaste openbare telefoondienst en huurlijnen in geheel Nederland die beschikt over aanmerkelijke macht als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, van de Tw en artikel 7.2, eerste lid, van de Tw.

4. BaByXL maakt gebruik van de collocatiedienstverlening van KPN. Op 9 juni 2000 hebben BaByXL en KPN overeenkomsten gesloten inzake het bieden van toegang tot de hoofdverdeler (hierna: MDF-access) en het beschikbaar stellen van ruimte voor het plaatsen van apparatuur (hierna: collocatie). Partijen hebben een bestendig verschil van mening over de hoogte van de tarieven die KPN voor deze dienstverlening in rekening mag brengen.

BaByXL heeft het college bij brief van 11 april 2001 verzocht om aan de hand van een achttal vorderingen op grond van artikel 6.3, tweede lid, van de Tw onder meer de tarieven vast te stellen die tussen BaByXL en KPN zullen gelden.

5. Naar aanleiding van het verzoek van BaByXL is op 11 mei 2001 het verweerschrift van KPN ingekomen. Op 18 mei 2001 hebben partijen tijdens een hoorzitting hun standpunten nader toegelicht. Nadien hebben partijen het college op zijn verzoek van nadere schriftelijke informatie voorzien.

6. Op 15 augustus 2001 heeft het college voornoemd besluit genomen. In dit besluit heeft het college met betrekking tot de huur voor collocatieruimten onder meer gesteld, en in dictumpunt i) vastgelegd, dat KPN, binnen drie weken na dagtekening van het besluit, aan het college een van een accountantsverklaring voorziene Annex met betrekking tot de door haar gehanteerde huurtarieven ter beoordeling dient te overleggen.

7. Op 27 augustus 2001 respectievelijk op 14 september 2001 hebben KPN en BaByXL bezwaar aangetekend tegen voornoemd besluit. Op 11 februari 2002 heeft het college een besluit genomen inzake deze bezwaren (kenmerk: OPTA/JZ/2002/200392). In dit besluit heeft het college, onder meer, de onderdelen b), c) en e) van het dictum van het bestreden besluit met de daaraan ten grondslag liggende overwegingen ingetrokken, waarmee de onderdelen f) en g) van het bestreden besluit eveneens kwamen te vervallen.

8. Op 7 september 2001 heeft KPN de bedoelde Annex 'Collocatie ten behoeve van MDF Access' opgeleverd, inclusief een rapport van bevindingen van de accountant.

9. [...]

10. Per faxbrief van 25 februari 2002 heeft KPN aan het college enige nadere toelichting verstrekt inzake het door haar voor collocatieruimten gehanteerde tarief zoals weergegeven in de Annex van 7 september 2001.

11. Op 29 april 2002 heeft het college in het kader van de jaarlijkse EDC beoordeling van KPN een nieuwe aangepaste Annex 23B ontvangen, getiteld 'Collocatie ten behoeve van MDF Access: Maandelijkse vergoedingen'.

12. Op 14 mei 2002 heeft het college als onderdeel van het geschil een besluit (kenmerk: OPTA/IBT/2002/200617) genomen inzake de periodieke elektriciteitstarieven.

13. Tijdens de beoordelingsronde welke op 27 juni 2002 is uitgemond in het besluit van het college 'Goedkeuring kostentoerekeningssystemen ter bepaling van de door KPN Telecom B.V. voor haar interconnectie- en bijzondere toegangsdiensten te hanteren kostengeoriënteerde tarieven voor de periode 1 juli 2002 tot 1 september 2003 respectievelijk 1 juli 2002 tot 1 juli 2003' d.d. 27 juni 2002 (kenmerk: OPTA/IBT/2002/201682) heeft het college weliswaar kennis genomen van de ter beschikking gestelde informatie en ook per faxbrief van 13 juni 2002 enige aanvullende toelichting van KPN ontvangen, maar is niet overgegaan tot een definitief (tarief) oordeel met betrekking tot de onderhavige dienstverlening.

14. In zijn brieven van 6 augustus 2002 en 20 augustus 2002 heeft het college KPN om nadere informatie gevraagd ten aanzien van het aantal MDF-locaties. In zijn brieven van 14 augustus 2002 respectievelijk 22 augustus 2002 heeft KPN hierop geantwoord, echter zonder de gevraagde informatie te verstrekken.
15. Op 4 september 2002 is een van vertrouwelijke gegevens geschoonde versie van de Annex 23B en de bijbehorende toelichting ter beschikking gesteld aan BaByXL.
16. Op 23 september 2002 heeft het college van BaByXL een reactie ontvangen op de Annex 23B.

2. HET JURIDISCH KADER

17. Het wettelijk kader wordt in dezen hoofdzakelijk bepaald door de hoofdstukken 1 en 6 van de Tw en de Verordening (EG) nr. 2887/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk (hierna: de Verordening). Meer in het bijzonder zijn in het onderhavige geval van belang de artikelen 1.1, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.9 en 6.10 van de Tw en de Verordening in zijn geheel. Het college verwijst voor een nadere uitwerking van het belang van deze artikelen alsmede de Verordening als geheel naar hetgeen hij in zijn voornoemde besluit d.d. 11 februari 2002 onder de randnummers 94 tot en met 128 heeft opgemerkt. Tenslotte zijn in dit kader van belang de Richtsnoeren over collocatie en eenmalige kosten met betrekking tot de aansluitlijn d.d. 20 december 2000 (kenmerk: OPTA/IBT/2000/203357, hierna: 'de Richtsnoeren')

3. HET STANDPUNT VAN BABYXL

18. Voor de standpunten van BaByXL verwijst het college naar de door BaByXL ingebrachte stukken en hetgeen ter hoorzitting naar voren is gebracht. Het standpunt van BaByXL laat zich als volgt samenvatten.
19. Naar de stelling van BaByXL dient door KPN, als partij met aanmerkelijke marktmacht, collocatie te worden geboden op basis van tarieven die kostengeoriënteerd zijn.
20. BaByXL is van oordeel dat KPN in strijd met de Tw, en sinds 2 januari 2001 tevens in strijd met de Verordening, tarieven hanteert die niet kostengeoriënteerd zijn. Naar de stelling van BaByXL weigert KPN om met haar over de tarieven te onderhandelen en weigert zij tevens om informatie over de kosten te verstrekken.
21. Volgens BaByXL is er sprake van een onoplosbaar geschil met betrekking tot de hoogte van de door KPN in rekening gebrachte tarieven voor collocatie alsook met betrekking tot het verstrekken van informatie over de berekening van de kosten door KPN. Deze geschillen worden door BaByXL ter beslechting aan het college voorgelegd.
22. Onder verwijzing naar punt 37 van de Richtsnoeren over collocatie en eenmalige kosten met betrekking tot de aansluitlijn d.d. 20 december 2000 (kenmerk: OPTA/IBT/2000/203357, hierna: 'de Richtsnoeren') en bij gebrek aan informatie van KPN, heeft BaByXL aan de hand van commercieel

vergelijkingsmateriaal tarieven bepaald waarvan zij meent dat deze overigens nog hoger liggen dan kostengeoriënteerde tarieven. De tarieven zoals zij deze vastgesteld zou willen zien, zijn als volgt:

- Periodiek tarief hele configuratie : 5.000 NLG/jaar
- Periodiek tarief halve configuratie : 2.500 NLG/jaar
- Periodiek tarief aanpalende configuratie : Nihil

23. De tarieven van KPN zouden derhalve in ieder geval niet boven deze tarieven mogen liggen. De door KPN gehanteerde tarieven liggen echter substantieel hoger dan deze tarieven, en zijn derhalve naar de mening van BaByXL niet kostengeoriënteerd. Zij ziet zich in dit standpunt ondersteund door het onderzoek naar de kosten van collocatie zoals dat door Grontmij is uitgevoerd.

24. In haar reactie van 23 september 2002 geeft BaByXL aan dat uit de Annex 23 B van KPN blijkt dat de door KPN toegepaste EDC-systematiek leidt tot huurtarieven die op geen enkele manier representatief zijn voor een op een concurrerende markt opererende efficiënte onderneming. BaByXL verwijst vervolgens naar een aantal benchmarks waaruit blijkt dat KPN aan huur meer dan tienmaal het bedrag dat in de markt maximaal gebruikelijk is in rekening brengt.

25. BaByXL wijst in dit verband op de schade die KPN als gevolg van haar exorbitante en onrechtmatige tariefbeleid heeft aangericht in de Nederlandse xDSL markt en geeft hierbij aan dat naar haar mening op dit moment DSL dienstverlening onmogelijk als renderende dienst kan worden aangeboden, behalve wanneer de huurtarieven drastisch naar beneden worden bijgesteld.

4. DE AANVRAAG VAN BABYXL

26. Het college constateert, onder verwijzing naar zijn besluiten van 15 augustus 2001, 11 februari 2002 en 14 mei 2002, dat hij nog uitspraak dient te doen over (onderdelen) van de achtste vordering van BaByXL, voor zover deze betrekking heeft op het periodieke tarief voor collocatieruimten. In het kader van deze achtste vordering verzoekt BaByXL het college om vast te stellen dat de in het verzoekschrift genoemde door KPN gehanteerde tarieven voor collocatie en MDF Access in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens de Verordening en/of de Tw omdat deze niet kostengeoriënteerd zijn, alsmede de tarieven vast te stellen die tussen BaByXL en KPN zullen gelden en in plaats van de huidige tarieven zullen treden.

5. HET STANDPUNT VAN KPN

27. Voor de standpunten van KPN die het onderhavige onderwerp in algemene zin adresseren, verwijst het college allereerst naar de door KPN ingebrachte stukken en hetgeen ter hoorzitting naar voren is gebracht, alsmede naar hetgeen in het besluit van het college d.d. 15 augustus 2001 onder de randnummers 23 tot en met 33 is opgenomen.

28. Voor de standpunten van KPN die het onderhavige onderwerp specifiek adresseren, verwijst het college naar de in het kader van de EDC tariefbeoordeling door KPN op 29 april 2002 ingebrachte Annex 23B en de hierbij naar aanleiding van vragen van het college verstrekte toelichting en antwoorden.

29. Het standpunt van KPN laat zich als volgt samengevat weergeven. Volgens KPN is het periodieke tarief voor collocatieruimten opgebouwd uit de volgende drie kostencomponenten:

Tabel: Kostencomponenten tarief volgens KPN

	<i>Bedragen in EURO per jaar</i>
<i>(Indirecte) huisvestingskosten per footprint</i>	[...]
<i>(Directe) project- en gezamenlijke kosten per footprint</i>	[...]
<i>Interest on Receivables</i>	[...]
Tarief per footprint v.a. 1 juli 2002	4.140,-

Noot: Een footprint komt volgens KPN overeen met 2,4 m².

5.1 De (indirecte) huisvestingskosten

30. Voor wat betreft de vaststelling van het aantal vierkante meters waaraan de indirecte huisvestingskosten dienen te worden toegerekend heeft KPN in 2001 een inventarisatie uitgevoerd. Hierbij is de omvang bepaald van de totale technische ruimte in collocatie panden. Op basis van bovenstaande zijn uiteindelijk de huisvestingskosten per vierkante meter collocatieruimte berekend. Deze bedragen volgens KPN € 459,- per vierkante meter per jaar.

31. De (indirecte) huisvestingskosten worden door KPN uitgesplitst in:

- *Operationele huisvestingskosten*: € [...] ,- per m² per jaar. Deze kosten hebben betrekking op ondermeer: beveiliging en bewaking, verbouwingen, verlichting, verwarming en water, grond- en waterschapslasten, onderhoud, astbest verwijderen en milieu, overige huisvestingslasten en de organisatiekosten van de eenheid Vastgoed en Facilities. Tevens is er nog sprake van operationele huisvestingskosten binnen de eenheid Operator Vaste Net, deze bestaan uit de kosten van het op orde houden en onderhoud van de technische ruimten.
- *Afschrijvingskosten*: € [...] ,- per m² per jaar. Vanuit het Kapitaal Registratie systeem Telecom wordt op basis van de gegevens uit de ruimte-inventarisatie een proportioneel deel van de afschrijvingskosten toegerekend aan de technische ruimten.
- *Vermogenskosten gebouwen*: € [...] ,- per m² per jaar. Op basis van de gemiddelde boekwaarde van de gebouwen en een vermogenskostenvoet (WACC) van 17,2% worden de vermogenskosten verbonden aan de technische ruimten berekend.

32. KPN geeft in haar Annex 23B van 29 april 2002 aan een wijziging in de methodiek te hebben doorgevoerd ten opzichte van de eerder opgeleverde Annex van 7 september 2001: conform de uiteindelijk door OPTA gekozen methodiek ten aanzien van de eenmalige vergoedingen zijn de kosten van de vrije ruimte *niet* omgeslagen naar de geaccepteerde configuraties.

33. Tenslotte heeft KPN, gezien het feit dat men voor het periodieke collocatietarief voor een opstelling heeft gekozen waarbij het tarief per zogenaamde 'footprint' wordt weergegeven, in haar Annex 23B nog een omrekening van de (indirecte) huisvestingskosten per vierkante meters naar (indirecte) huisvestingskosten per footprint uitgevoerd. Hierbij geeft een footprint het vloeroppervlak weer dat in beslag wordt genomen door een apparatuurkast en/of een zogenaamde SIP kast.

34. KPN heeft het aantal vierkante meter per footprint bepaald op 2,4 m². Hiervan is 1,4 m² te beschouwen als de directe ingenomen oppervlakte (inclusief de directe loopruimte om de configuraties) van een footprint. Vervolgens wordt de algemene ruimte (koeling, voeding, centraal looppad, alsmede snijverliezen ten gevolge van vorm en omvang van de collocatieruimte) omgeslagen over alle gebouwde configuraties, hetgeen leidt tot een toeslag van 1 m² per footprint. Hiermee komt de totale oppervlakte per footprint op 2,4 m².

5.2 De (directe) gezamenlijke en projectkosten

35. De (directe) gezamenlijke- en projectkosten worden door KPN uitgesplitst in:

- *Projectkosten*: de activiteiten voor de levering van collocatiedienstverlening zijn projectmatig uitgevoerd en omvatten de aanpassingen van de processen en systemen ten behoeve van collocatie. Tevens is er sprake van overige projectkosten
- *Kosten aansturing en coördinatie levering*: het betreft hier volgens KPN de kosten voor de eenduidige en gecoördineerde aansturing en administratie van de diverse leveringstrajecten. Ook deze activiteiten zijn in eerste instantie projectmatig uitgevoerd.
- *Kosten instandhouding*: het gaat hier om de kosten voor onderhoud en vervanging van de in de collocatie ruimten aangebrachte voorzieningen.
- *Gezamenlijke kosten CS organisatie*: dit betreft de kosten voor de inzet binnen KPN Carrier Services die aan de hand van een analyse van de bestede tijd van de medewerkers zijn toegewezen aan de collocatiedienstverlening. Tevens is er sprake van aanrekeningen vanuit het Corporate Center en KPN Telecom Wholesale op basis van een verdeelsleutel.
- *Verlies op vorderingen*: het betreft hier de kosten van het verlies op vorderingen van wholesale klanten die failliet zijn gegaan of niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

36. Voor wat betreft de aanrekening van de (directe) gezamenlijke- en projectkosten hanteert KPN in haar Annex 23B een meerjaarsvenster. Hierin worden de bovengenoemde kosten over de jaren 2000, 2001 en 2002, met gebruikmaking van een disconteringsfactor gebaseerd op een WACC van respectievelijk 16,3 %, 17,2 % en 17,2 % herleid naar een tarief per footprint.

37. Dit alles leidt tot het volgende cashflowvenster.

Tabel: Meerjaarsvenster project- en gezamenlijke kosten volgens KPN

	2000	2001	2002
WACC	... %	... %	... %
Disconteringsfactor			
Tarief per footprint			
Omzet (Cash inflow)			
Totale kosten (Cash outflow)			
Cashflow			
NCW cashflow			
NCW cashflow = 0			

38. Uit de tabel is af te leiden dat volgens KPN in het jaar 2000 het aantal footprints 2026 bedroeg, in het jaar 2001 er sprake was van 4045 footprints en voor het jaar 2002 met 4034 footprints wordt gerekend. Deze aantallen komen op onderdelen overeen met het ruimtebeslag in footprints dat verbonden is aan het aantal configuraties dat KPN in haar brief van 13 juni 2002 aan het college

rapporteert. Hieruit blijkt tevens dat door KPN bij de bepaling van het aantal footprints voor de vaststelling van deze kosten component het criterium 'geaccepteerde configuraties' gehanteerd werd.

5.3 De Interest on Receivables

39. De Interest on Receivables wordt door KPN, conform de in het kader van EDC gebruikelijke systematiek, als opslag in het tarief meegenomen. De opslag bedraagt [...] %.

5.4 Totale kosten en tarief

40. De optelsom van de drie bovengenoemde kostencomponenten leidt, volgens KPN, tot een totale kostprijs van € 4.140,- per footprint per jaar. Dit is dan ook het bedrag dat KPN als kostengeoriënteerd tarief voor de onderhavige dienstverlening aan het college voorgesteld heeft.

41. De tarieven voor de hele en halve configuratie (fysieke collocatie) alsmede voor de aanpalende collocatie worden vervolgens bepaald door het tarief per footprint te vermenigvuldigen met het aantal footprints dat het type configuratie in beslag neemt. Hierbij bestaat een hele configuratie uit 5 footprints, een halve configuratie uit 3 footprints, terwijl aan de aanpalende variant van collocatie in het kader van de aanrekening van de gezamenlijke kosten door KPN een ruimtebeslag van 0,34 footprint wordt toegekend.

5.5 De conclusie van KPN

42. KPN concludeert op grond van hetgeen zij heeft aangevoerd dat het verzoek van BaByXL dient te worden afgewezen.

43. Uit de in het kader van de EDC tariefbeoordeling door KPN op 29 april 2002 ingebrachte Annex 23 B blijkt dat KPN het tarief per footprint op € 4.140,- per jaar berekend heeft.

44. Het college constateert op basis van bovenstaande dat KPN de volgende tarieven voorstelt:

- Periodiek tarief hele configuratie : € 20.700 per jaar
- Periodiek tarief halve configuratie : € 12.420 per jaar
- Periodiek tarief aanpalende configuratie : € 1.408 per jaar

6. DE BEOORDELING VAN HET GESCHIL

45. Het college ziet het onderhavige geschil als een geschil waarin hij op grond van artikel 6.10 en 6.9 juncto artikel 6.3 van de Tw de regels vast kan stellen die tussen BaByXL en KPN zullen gelden.

46. Het college merkt op dat hij in het kader van zijn besluiten d.d. 15 augustus 2001, 11 februari 2002, respectievelijk 14 mei 2002, reeds met betrekking tot het overgrote deel van de vorderingen van BaByXL uitspraak heeft gedaan. Het college constateert daarbij dat hij op basis van de achtste vordering van BaByXL onder meer nog uitspraak dient te doen over het verzoek de periodieke tarieven voor collocatie vast te stellen welke tussen partijen dienen te gelden.

6.1 De bevoegdheid van het college

47. Het college acht zich bevoegd om in onderhavig geschil regels te stellen en een uitspraak te doen met betrekking tot de periodieke tarieven voor collocatieruimte. Voor de onderbouwing van deze bevoegdheid wordt kortheidshalve verwezen naar de randnummers 93 tot en met 128 van de, in het kader van onderhavig geschil reeds eerder genomen en in het bovenstaande aangehaalde, beslissing op bezwaar van 11 februari 2002. In dat besluit wordt, in meer algemene zin, ingegaan op de bevoegdheid van het college met betrekking tot de onderhavige dienstverlening ten behoeve van collocatie.

6.2 De beoordeling

6.2.1 Uitgangspunten

48. In de komende paragrafen zal het college komen tot een inhoudelijke beoordeling van de door KPN aangeleverde onderbouwing van de door haar gehanteerde tarieven. De tarieven dienen te voldoen aan de norm van kostenoriëntatie. Dit is een open norm, die afhankelijk van de doelstellingen van de wet dient te worden ingevuld. In het onderhavige geval, waarin het een betrekkelijk eenvoudige beoordeling betreft van projectmatige en huisvestingskosten, is er geen aanleiding een theoretisch kostenmodel te ontwikkelen. Het college gaat in deze beoordeling uit van gemaakte kosten, en hanteert daarbij, voor zover van toepassing, de EDC-systematiek, zoals ook door het college toegepast bij de beoordeling van de kostentoerekeningssystemen van KPN voor interconnectie- en bijzondere toegangsdiensten. In algemene zin geldt dat het college in dezen de Richtsnoeren volgt. Er zijn geen bijzondere omstandigheden gebleken om hiervan af te wijken.

49. In zijn beoordeling volgt het college voor wat betreft de opbouw van de kosten de systematiek zoals deze door KPN in de in het voorgaande reeds besproken Annex 23B is gehanteerd. Het college merkt hierbij echter allereerst op dat de standpuntbepaling van KPN, alsmede de opgevoerde kosten en oppervlakten in annex 23B, substantieel afwijken van die in de annex van 7 september 2001, ondanks het feit dat beide annexen voorzien zijn van een goedkeurende verklaring van bevindingen van de accountant. KPN heeft in haar brief van 4 september 2002 aangegeven dat de EDC rapportage de meest recente inzichten en informatie bevat. In dit verband heeft het college er tevens op toegezien dat de met betrekking tot de onderhavige tarieven door KPN gehanteerde onderbouwing niet strijdig is met de aan het besluit 'Goedkeuring kostentoerekeningssystemen ter bepaling van de door KPN Telecom B.V. voor haar interconnectie- en bijzondere toegangsdiensten te hanteren kostengeoriënteerde tarieven voor de periode 1 juli 2002 tot 1 september 2003 respectievelijk 1 juli 2002 tot 1 juli 2003' d.d. 27 juni 2002 (kenmerk: OPTA/IBT/2002/201682) ten grondslag gelegen hebbende gegevens. Hoewel de periodieke tarieven voor collocatie als zodanig niet in dat besluit zijn geadresseerd, is hiermee wel gewaarborgd dat

een sluitend totaalbeeld gehanteerd is ten aanzien van de totale kosten van KPN op het gebied van ontbundelde toegang tot de aansluitlijn¹.

50. Het college is overigens van mening dat de onderhavige tarieven in de toekomst wel meegenomen dienen te worden in de systematiek van de jaarlijkse beoordeling van de kostentoerekeningsystemen, en dat deze tarieven derhalve in 2003 ook in deze beoordeling geadresseerd dienen te worden. Dit betekent derhalve dat de in het onderhavige besluit vastgestelde tarieven geldigheid hebben tot 1 juli 2003.

6.2.2 Systematiek beoordeling

51. Bij de beoordeling door het college zal allereerst worden ingegaan op de (indirecte) huisvestingskosten en vervolgens op de (directe) gezamenlijke- en projectkosten. Bij beide kostengroepen zal ook ingegaan worden op de zogenaamde "interest on receivables".

52. In zijn beoordeling heeft het college, qua inhoud en gevolgde systematiek, rekening gehouden met hetgeen hij in het kader van het onderhavig geschil reeds in zijn besluitvorming van 15 augustus 2001, 11 februari 2002 en 14 mei 2002 heeft vastgesteld. Dit geldt met name met betrekking tot de in voornoemde besluiten behandelde kostenposten, en de wijze waarop deze kosten in de tarieven tot uitdrukking zijn gebracht.

53. Via het periodieke tarief voor collocatieruimten kunnen dus alleen andere, niet in de eerdere besluitvorming geadresseerde kosten, goedgeemaakt worden. Het college heeft er in zijn beoordeling derhalve nadrukkelijk op toegezien dat KPN met behulp van accountantsverklaringen kon waarborgen dat bepaalde kosten niet meer dan eenmaal goedgeemaakt worden.

54. Het college merkt met betrekking tot de systematiek van de beoordeling verder nog op dat hij in zijn beoordelingsproces, conform het verzoek van BaByXL, de tarieven respectievelijk tariefelementen steeds heeft uit- of omgerekend naar elementen per type configuratie (heel, half of aanpalend).

6.2.3 (Indirecte) Huisvestingskosten

55. Bij de onderbouwing van de huisvestingskosten heeft KPN volgens de EDC principes de kosten uit haar boekhouding opgevoerd. Dit leidt tot een kostencomponent van € [...],- per footprint per jaar, ofwel, uitgaande van KPN's berekening van de oppervlakte van een footprint, van € [...],- per vierkante meter per jaar.

56. Uit een nadere analyse van de huisvestingskosten, zoals deze zijn weergegeven in de versie van de Annex 23B d.d. 29 april 2002, is het college gebleken dat de hoogte van de huisvestingskosten bepaald wordt door:

---

¹ De totale kosten op het gebied van de ontbundelde toegang tot de aansluitlijn (ULL) komen tot uitdrukking in de door het college goedgekeurde kostentoerekeningssystemen, danwel de vastgestelde kostengeoriënteerde tarieven. Het gaat hier om: de eenmalige en periodieke collocatie tarieven, de eenmalige en periodieke tarieven voor elektriciteitsvoorzieningen, de eenmalige en periodieke tarieven voor de levering van de diverse typen aansluitlijnen, alsmede de tarieven voor de overige faciliteiten en diensten op het gebied van MDF-access en ULL.

1. *de operationele kosten die de Gemeenschappelijke Service Eenheid Vastgoed en Facilites (GSE VG&F) maakt.* Het gaat daarbij om € [...],- per m² per jaar. Tevens is hier nog sprake van € [...],- per m² per jaar aan operationele kosten die worden aangerekend door de Operator Vaste Net.
2. *de boekwaarde van KPN's centrale gebouwen waarin collocatie plaatsvindt.* Ondanks het feit dat KPN het principe van historic cost accounting (HCA) hanteert zijn de op de boekwaarde gebaseerde afschrijvings- en vermogenskosten aanzienlijk. Het gaat daarbij respectievelijk om € [...],- per m² per jaar respectievelijk € [...],- per m² per jaar.
3. *de toegepaste percentages bij de berekening van de vermogenskosten.* KPN blijkt een voor de vaststelling van de vermogenskosten een WACC percentage van 16,3% te hanteren voor het jaar 2000 en een percentage van 17,2 % voor de jaren 2001 en 2002.
4. *het totale aantal vierkante meters woonoppervlakte van alle KPN Telecom gebouwen in relatie tot die van de centrale gebouwen alsmede de verhouding tussen de directe (technische) en indirecte (overige) ruimte in een centrale gebouw.* Deze verhoudingscijfers bepalen volgens KPN de verdeelsleutel waarmee de operationele huisvestingskosten worden toegerekend aan de verschillende ruimtesoorten, waaronder de technische ruimten in collocatiepanden. De genoemde verdeelsleutel is hiermee echter ook direct een graadmeter voor de efficiency van de benutting van de gebouwen en de benutting van de ruimte binnen de gebouwen. De verdeelsleutel heeft hierdoor een directe invloed op de hoogte van de kosten per aan te rekenen (kostendragende) vierkante meter.

57. Met betrekking tot deze onderbouwing van de hoogte van de huisvestingskosten geldt dat het college vraagtekens plaatst bij de hoogte van de door KPN berekende operationele kosten alsmede bij de afschrijvings- en vermogenskosten. Ook zijn er kanttekeningen te plaatsen bij de hoogte van de door KPN gehanteerde WACC. Immers, in de diverse besluiten van het college waarin hij de door KPN te hanteren interconnectie- en bijzondere toegangstarieven heeft vastgesteld, heeft het college geoordeeld dat voor het jaar 2000 een WACC percentage van 12,6 % gehanteerd dient te worden, voor het jaar 2001 een percentage van 12,3 % en voor het jaar 2002 en verder een percentage van 13,4 %.

6.2.3.1 De systematiek van KPN in het licht van de Richtsnoeren

58. Het college is in het kader van de beoordeling in onderhavig geschil echter niet tot een verdergaand onderzoek naar de kostenonderbouwing van de huisvestingskosten overgegaan, en is uitgegaan van de rapportage van KPN en bijbehorende accountantsverklaring. Wanneer het college een meer gedetailleerd inzicht in het niveau van KPN's huisvestingskosten nodig had geacht om tot zijn beoordeling over te kunnen gaan, teneinde deze te kunnen vergelijken met de huisvestingskosten van andere (gelijksortige) bedrijven, zou nader onderzoek nodig zijn geweest. Het college komt echter niet toe aan een dergelijk onderzoek, gegeven hetgeen in de Richtsnoeren is opgenomen. Het college ziet in het onderhavige geval geen reden om van die Richtsnoeren af te wijken.

59. Het college heeft onder randnummer 37 van de Richtsnoeren opgemerkt dat de huurprijs voor vierkante meters ten behoeve van collocatie een "kale" huurprijs dient te zijn aangezien toegangzoekers betalen voor het aanleggen van (technische) basisvoorzieningen. De hoogte van de huurprijs dient te worden vastgesteld op basis van marktprijzen voor "kale" ruimten zonder technische voorzieningen. Het toepassen van principes van kostenoriëntatie hangt doorgaans samen met de afwezigheid van voldoende marktwerking voor bepaalde producten of diensten. Er bestaat echter een markt voor het huren van "kale" ruimten. Het college staat KPN toe op basis van plaatselijke marktprijzen huurprijzen geografisch te differentiëren.

60. Het college heeft KPN in randnummer 38 van de Richtsnoeren overigens ook een tweede systematiek voor het berekenen van een huurtarief toegestaan. KPN kan kiezen om huurprijzen in rekening te brengen die vergelijkbaar zijn met marktprijzen voor het huren van vierkante meters met technische voorzieningen, zoals bijvoorbeeld bij 'data warehouses'. Daarbij geldt dan echter het principe dat KPN collocerende partijen geen kosten voor basisvoorzieningen meer in rekening mag brengen.

61. Het college constateert dat KPN, gegeven het feit dat zij partijen kosten voor het aanleggen van basisvoorzieningen in rekening brengt, niet voor de tweede systematiek heeft gekozen. Het college constateert echter eveneens dat KPN ook geen invulling heeft gegeven aan de eerste systematiek, daar zij het door haar gehanteerde huurtarief niet gekoppeld heeft aan de marktprijzen voor 'kale' ruimten zonder technische voorzieningen. Het college constateert dat KPN derhalve met betrekking tot het huurtarief voor fysieke collocatie niet voldoet aan de door het college in de Richtsnoeren geschetste invulling van kostenoriëntatie. Het college volgt de stelling van KPN niet, dat de unieke aard en functie van de locatie bijzondere omstandigheden vormen die afwijking daarvan rechtvaardigen. Bovendien dient te worden meegenomen dat de collocerende partijen geen andere, goedkopere, ruimte kunnen zoeken.

62. De door het college in de Richtsnoeren aangegeven systematiek is overigens ook in overeenstemming met de zogenaamde 'Principles of implementation and best practice regarding LLU²', waarin onder randnummer 40 is aangegeven: "Market price level is the preferred approach for setting monthly rental charges for collocation space on a non-discriminatory and efficient basis." Uit een vergelijkend onderzoek, uitgevoerd door de Engelse toezichthouder OFTEL blijkt dat reeds vanaf het jaar 2000 in een groot aantal Europese landen deze systematiek wordt toegepast³.

63. In algemene zin geldt dat door BaByXL in deze procedure is aangegeven dat de door KPN berekende periodieke tarieven ruim boven het niveau van de geldende vastgoedtarieven voor vergelijkbare (technische) bedrijfsruimten zouden liggen.

64. Ook uit eigen onderzoek van het college blijkt dit: uit een overzicht van de vastgoedtarieven van DTZ Zadelhoff⁴ blijkt dat de tarieven voor bedrijfsruimten in 2001 tussen de € 20,- en € 84,- lagen, onder meer afhankelijk van de geografische locatie. Het betreft hier huurprijzen per vierkante meter verhuurbaar oppervlak per jaar exclusief BTW, servicekosten en huurderspecifieke voorzieningen. De gemiddelde huurprijzen voor hoogwaardige nieuwbouwoobjecten lagen op een gemiddeld niveau van € 57,- per vierkante meter. De gemiddelde prijzen voor minder courante bedrijfsgebouwen lagen tussen de € 25,- en € 30,- per vierkante meter.⁵

65. Om deze tarieven vergelijkbaar te maken met KPN's tarieven, dient er een correctie op plaats te vinden om de tarieven vergelijkbaar te maken. Gegeven het feit dat de huurderspecifieke voorzieningen (in dit geval de inrichtingskosten van een deel van het centralegebouw ten behoeve van collocatie) gedekt worden door het eenmalige collocatie tarief, dienen de vermelde bedragen (behalve natuurlijk met de BTW) alleen nog vermeerderd te worden met een marktconforme opslag voor servicekosten voor

---

² Zoals besloten door de 'Independent Regulators Group' op 18 oktober 2001 en geamendeerd in mei 2002.

³ OFTEL publicatie: 'Access to Bandwidth: Conclusions on charging principles and further indicative charges – August 2000, annex B.

⁴ DTZ Zadelhoff, *Cijfers in Perspectief; de Nederlandse markt voor commercieel vastgoed in 2001*. Utrecht, 2002, p. 59

⁵ DTZ Zadelhoff, *Cijfers in Perspectief; de Nederlandse markt voor commercieel vastgoed in 2001*. Utrecht, 2002, p. 14

dit type gebouwen. Uit de gegevens van DTZ Zadelhoff⁶ blijkt dat deze opslag 5 tot 10 % bedraagt. Uitgaande van een opslag van 10% leidt dit tot een uiteindelijke tariefbandbreedte van € 22,- tot € 93,- per m² per jaar, een gemiddelde huurprijs van € 63,- per vierkante meter per jaar voor hoogwaardige nieuwbouwobjecten, en een gemiddelde huurprijs tussen de € 28,- en € 33,- per vierkante meter per jaar voor minder courante bedrijfsgebouwen.

66. Het college constateert op grond van het bovenstaande dat er zeer aanzienlijke verschillen bestaan tussen een marktconforme benadering van de tariefopbouw voor de huisvestingskosten en de door KPN gevolgde opbouw.

67. Wellicht ten overvloede merkt het college in dit verband op dat, zelfs wanneer KPN door haar specifieke situatie tot de door haar aangedragen opbouw van kosten zou komen, het nog maar de vraag is in welke mate deze kosten aan nieuwe partijen als BaByXL aangerekend zouden moeten kunnen worden. De specifieke situatie en historische keuzes van KPN leiden immers klaarblijkelijk tot een bedrag aan huisvestingskosten per m² dat niet marktconform is. Het is dan ook maar de vraag of nieuwkomers naast hun eigen entreekosten ook nog opgezaald mogen worden met het, door KPN gestelde, hoge kostenniveau van KPN's vastgoed. Dit geldt eens te meer daar zij, gegeven de aard en mogelijkheden van de xDSL-technologie die zij vanuit de collocatieruimten wil inzetten, geen ander alternatief hebben dan in de (dure) ruimte van KPN te colloceren.

68. Daarbij geldt overigens ook dat KPN ten behoeve van de collocatiedienstverlening slechts niet door haar benutte bedrijfsruimte ter beschikking stelt. De huuropbrengsten van de collocatieruimten kunnen dan ook beschouwd te worden als marginale opbrengsten. Indien KPN de betreffende ruimte via verhuur aan een derde, niet aan de telecommunicatiesector gerelateerde, partij te gelde zou willen maken, zou zij ook gedwongen zijn om 'gewone' vastgoedtarieven voor bedrijfsruimten te hanteren. Anders gesteld: KPN zou de leegstaande ruimten in een dergelijk geval slechts tegen vigerende markttarieven kunnen verhuren.

69. Bovenstaande betekent dat het college van oordeel is dat KPN voor wat betreft de kostencomponent huisvesting voor collocatie maximaal een tarief in rekening mag brengen dat op het niveau ligt van de commerciële vastgoedtarieven voor vergelijkbare ruimten.

70. Indien KPN een geografisch gedifferentieerd systeem van marktconforme tarieven zou hanteren, zou het tarief, uitgaande van het eerder aangehaalde overzicht van DTZ Zadelhoff, variëren tussen € 21,- en € 93,- per vierkante meter per jaar. Deze tariefscomponent zou daarbij dus nooit meer dan € 93,- per vierkante meter per jaar mogen bedragen.

71. Het college constateert echter dat KPN een uniforme, niet geografisch gedifferentieerde, tariefopbouw hanteert. Het college ziet vooralsnog geen reden om van de door KPN gevolgde systematiek af te wijken. Er dient derhalve een geografisch gemiddeld tarief bepaald te worden. Het college acht het vooralsnog niet onredelijk om als basis voor dat tarief het gemiddelde voor nieuwbouwobjecten te hanteren, waarbij het in het geval van KPN's centrale gebouwen zowel om courante (gemiddeld € 63,- per m²/jr) als minder courante (gemiddeld € 30,50,- per m²/jr) bedrijfsgebouwen zou kunnen gaan. Het college stelt dit gemiddelde tarief derhalve vast op € 46,75 per vierkante meter per jaar .

---

⁶ Zie www.zadelhoff.nl

72. Voor wat betreft het aantal vierkante meters dat toegerekend wordt aan een footprint acht het college de onder randnummer 34 weergegeven berekening van KPN, en derhalve een oppervlakte van 2,4 m² per footprint, vooralsnog niet onredelijk, gegeven het feit dat KPN hier voor de vaststelling van het aantal footprints als uitgangspunt het aantal heeft genomen dat verbonden is met de *voorbereide* (gebouwde) collocatie posities in de betreffende MDF locaties. Dit wil zeggen dat er sprake is van een proportionele toerekening: evenals bij de eenmalige collocatiekosten worden de kosten van overruimte niet in rekening gebracht, danwel omgeslagen, over de afgenomen of bezette collocatie posities.

73. Uitgaande van de bovenstaande vaststelling van de huisvestingskosten op een niveau van € 46,75 per vierkante meter per jaar, en de hierboven beschreven allocatiemethodiek, kunnen de huisvestingskosten per configuratie worden vastgesteld. Uitgaande van een oppervlakte van 2.4 m² per footprint bedragen deze kosten derhalve € 112,20 per footprint per jaar.

74. Al met al zijn de tariefcomponenten per type configuratie voor de huisvestingskosten bepaald door het tarief per footprint te vermenigvuldigen met het aantal footprints dat het type configuratie in beslag neemt. Hierbij bestaat een hele configuratie uit 5 footprints, een halve configuratie uit 3 footprints. Voor wat betreft de aanpalende (adjacent) collocatie is het college van oordeel dat hier geen sprake is van huisvestingskosten, gezien het feit dat een dergelijke configuratie op het buitenterrein van de MDF-locatie is ingericht.

75. Dit aldus opgebouwde bedrag dient nog verhoogd te worden met de Interest on Receivables. Hiervoor hanteert KPN een percentage van 2,95%. Het college acht dit percentage niet onredelijk en keurt de toepassing hiervan goed.

Tabel: Tariefcomponent indirecte huisvestingskosten

	Hele configuratie	Halve configuratie	Aanpalende configuratie
Kosten per m ²	46,75	46,75	0
• Kosten per footprint (= 2,4 m ²)	112,20	112,20	0
• Aantal footprints per type configuratie	5	3	0
• Kosten per type configuratie	561,00	336,60	0
• Interest on Receivables	16,55	9,93	
Totaal tariefcomponent in Euro per jaar per type configuratie	577,55	346,53	0

6.2.4 De (directe) gezamenlijke- en projectkosten

76. Uit de onderbouwing van KPN in Annex 23B ten aanzien van de periodieke collocatietarieven blijkt dat volgens haar behalve de huisvestingskosten er ook sprake is van een tweede belangrijke kostencomponent, namelijk de (directe) gezamenlijke en projectkosten. KPN heeft gemeend deze kosten, door middel van een meerjaarsvenster onder te brengen bij het onderhavige periodieke tarief voor collocatieruimte. Hoewel het college zich kan voorstellen dat ook andere toerekeningswijzen denkbaar zouden zijn, heeft hij geen principieel bezwaar tegen de gekozen methode, gezien het feit dat KPN door

middel van accountantsverklaringen aantoonbaar heeft kunnen maken dat de genoemde kosten nog niet op enige wijze in de kostenopbouw van andere collocatie- of ULL-tarieven betrokken zijn.

77. In algemene zin geldt dat het college bij de beoordeling van de onderhavige kosten de volgende uitgangspunten hanteert, zoals deze ook zijn vastgelegd in de Richtsnoeren. Het college ziet in het onderhavige geval geen reden om hiervan af te wijken. Hier heeft hij gesteld dat de door KPN gemaakte kosten op basis van het principe van kostenoriëntatie aan de collocerende partijen dienen te worden doorberekend. Hierbij geldt als algemeen uitgangspunt dat door KPN gemaakte kosten niet meer dan eens mogen worden goedge maakt. Tevens dienen de aan deze kosten ten grondslag liggende activiteiten en faciliteiten zo efficiënt mogelijk te worden ondernomen respectievelijk te worden aangelegd, met als resultaat zo laag mogelijke kosten voor om toegang verzoekende aanbieders.

78. KPN heeft in haar Annex 23B aangegeven dat de gezamenlijke- en projectkosten die zij heeft gemaakt ten behoeve van de levering van collocatie dienstverlening in totaal € [...],- per footprint per jaar zouden bedragen. Het college heeft in het kader van de EDC beoordeling KPN om een nadere onderbouwing van de onderliggende kostenposten verzocht. Hierbij heeft het college tevens opgemerkt dat KPN's interpretatie voor wat betreft de aantallen footprints (volgens het criterium: geaccepteerde configuraties) afweek van de reeds in de beslissing op bezwaar van 21 februari 2002 gehanteerde norm volgens het criterium van 'voorbereide' (of gebouwde) configuraties. Tenslotte heeft het college KPN verzocht om bij de toepassing van het meerjaarsvenster een termijn van tenminste 5 jaar te hanteren in plaats van de ongebruikelijk korte termijn van 3 jaar die in Annex 23B werd toegepast. In haar brief van 13 juni 2002 heeft KPN conform de vraag van het college een nieuw, meer gedetailleerd, meerjaarsvenster aangeleverd ten behoeve van de (directe) gezamenlijke en projectkosten.

Tabel: Meerjaarsvenster zoals aangeleverd door KPN

Kosten component	2000	2001	2002	2002	2002
WACC	...%	...%	...%	...%	... %
Disconteringsfactor					
Tarief per footprint (Euro)					
Omzet (Cash inflow)					
Totale kosten (Cash outflow)					
Cashflow					
NTW cashflow					
NTW cashflow = 0					0

79. Uit deze nieuwe tabel van KPN blijkt dat de kostencomponent voor de (directe) gezamenlijke- en projectkosten in deze aangepaste opstelling € [...],- per footprint per jaar bedroeg.

80. Aan de hand van de Annex 23B en deze aanvullende informatie van KPN heeft het college de gezamenlijke en projectkosten verder geanalyseerd en beoordeeld. Deze analyse en beoordeling kenden twee aspecten. Allereerst is het college ingegaan op de hoogte van de uitgaven en de vraag of deze als redelijke kosten te beschouwen zijn. Vervolgens is het college ingegaan op de door KPN toegepaste allocatiewijze, zijnde de wijze van toerekening van de directe kosten aan een footprint, en daarmee aan een vierkante meter.

6.2.4.1 De hoogte van de project- en gezamenlijke kosten

81. Uit de bovenstaande tabel blijkt dat KPN vanaf het jaar 2000 aanzienlijke uitgaven heeft gedaan en ook voor de komende jaren nog aanzienlijke uitgaven begroot heeft. Vanuit de Annex 23B heeft het college kunnen afleiden op welke wijze deze uitgaven opgebouwd zijn, dit wil zeggen wat de onderliggende kostencomponenten zijn van de totaalpost 'Totale kosten (Cash outflow)' van bovenstaande tabel. In de hieronder volgende tabel is de uitsplitsing van KPN weergegeven⁷.

Tabel: Uitsplitsing project- en gezamenlijke kosten zoals aangeleverd door KPN

Component (in Euro)	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Projectkosten</i>					
<i>Kosten aansturing</i>					
<i>Instandhouding</i>					
<i>CS gezamenlijke en projectkosten</i>					
<i>Verlies op vorderingen</i>					
Totale kosten					

82. Uit de omschrijving in Annex 23B en de toelichting van KPN is het college duidelijk geworden dat het bij de gezamenlijke- en projectkosten gaat om uitgaven die gedaan zijn voor de inrichting en uitvoering van de leveringsprocessen voor collocatiedienstverlening. Gezien het feit dat deze processen reeds op beperkte schaal bestonden, gaat het dus om een uitbreiding en aanpassing, teneinde deze dienstverlening ook 'in bulk' te kunnen leveren.

83. Het college constateert op basis van bovenstaande gegevens dat in de beginperiode (2000 en 2001) er zichtbaar, ondanks het feit dat er binnen KPN reeds, weliswaar op kleinere schaal, collocatiedienstverlening bestond, de nodige projectmatige activiteiten zijn ondernomen om het leveringsproces voor deze vorm van collocatie in te richten. Voor de aanpassingen van processen en systemen is in deze periode een bedrag van € [...] uitgegeven.

84. Voor de aansturing en coördinatie van de levering is in het jaar 2000 een bedrag van € [...] uitgegeven, ook dit betreft activiteiten die volgens KPN projectmatig zijn uitgevoerd en dus extra uitgaven betreffen naast de reguliere CS organisatiekosten.

85. De CS gezamenlijke- en projectkosten liggen in het jaar 2000 op een niveau van ruim € [...], maar vertonen in het jaar hierna (2001) een forse piek van bijna € [...] waarna zij voor de hierop volgende jaren op een constant niveau van € [...] per jaar ingeschat worden.

86. Het college zou enige kanttekeningen willen plaatsen bij het totaal van deze bovengenoemde drie categorieën uitgaven (ongeveer € [...] in 5 jaar tijd). Vooralsnog acht het college deze relatief hoog in relatie tot de uiteindelijke dienstverlening waar zij voor bedoeld zijn. Immers, de uitgaven die gedaan worden voor de (projectmatige) activiteiten ten behoeve van de daadwerkelijke (fysieke) realisatie van de

⁷ De totaalcijfers in de oorspronkelijke annex 23 B en de totaalcijfers in het aangepaste meerjaarsvenster in de brief van 13 juni 2002 bleken voor de jaren 2000 en 2001 in zeer beperkte mate te verschillen. Het college is uitgegaan van de, van een accountantsverklaring voorziene, oorspronkelijke versie.

collocatieruimten zijn reeds verwerkt in het eenmalige tarief. Het betreft hier dus uitgaven die voor een zeer belangrijk deel gedaan worden voor het in procedureel opzicht mogelijk maken van de levering van de dienst 'MDF-collocatie'.

87. Ook na nadere toelichting door KPN (ondermeer in de besprekingen van de EDC-V rapportage en in de brief van 13 juni 2002) is het college op dit moment niet volledig overtuigd geraakt van het feit dat alle door KPN in het kader van bovengenoemde activiteiten gepleegde uitgaven ook als redelijke en efficiënte kosten te beschouwen zijn. Tevens zou men zich af kunnen vragen of het redelijk en noodzakelijk is om ook in de komende jaren, voor de inmiddels reeds ingerichte dienstverlening, activiteiten ter waarde van € [...] per jaar te ondernemen, zeker gezien het feit dat KPN in haar meerjaarsvenster aangeeft dat de aantallen footprints in de jaren 2003 en 2004 op het niveau van 2002 zullen stabiliseren. Met andere woorden er is in de prognose van KPN in het meerjaarsvenster geen sprake van nieuwe configuraties, hetgeen betekent dat de uitgaven enkel en alleen betrekking hebben op het instandhouden van de reeds geleverde collocatie posities.

88. KPN geeft in haar onderbouwing aan dat de uitgaven ten aanzien van de post 'instandhouding' een inschatting betreffen, zijnde 4% van het totaalbedrag dat ten behoeve van collocatie is geïnvesteerd. Het college acht een dergelijke inschatting vooralsnog niet onredelijk, doch is van mening dat op het moment dat dergelijke instandhoudingskosten inderdaad ontstaan er op basis van gerealiseerde uitgaven een meer exacte vaststelling van het niveau van deze kosten plaats dient te vinden.

89. Ten aanzien van de post 'verlies aan vorderingen' constateert het college dat KPN reeds op basis van het huidige (door BaByXL betwiste) tarief een aanzienlijke voorziening heeft getroffen voor, volgens haar, oninbare vorderingen en deze als kostencomponent in het tarief opneemt. Hier is naar oordeel van het college sprake van een zogenaamde 'cirkelredenering': KPN maakt allereerst een inschatting van de hoogte van de oninbare vorderingen bij een totale omzet die direct bepaald wordt door de hoogte van het tarief, vervolgens wordt de hoogte van het tarief ook mede bepaald door de hierin opgenomen aanzienlijke component aan 'verlies op vorderingen'. Anders gezegd: het verlies op vorderingen wordt mede bepaald door de hoogte van het tarief, bij een lager tarief zou ook het bedrag aan oninbaar immers lager uitvallen. Daarenboven geldt dat, zelfs binnen de systematiek van KPN, er op het moment van het vaststellen van de periodieke tarieven in 2000, helemaal geen indicaties waren voor een dergelijk niveau van oninbare vorderingen.

90. Nog belangrijker is echter dat in het kader van de collocatiedienstverlening met betrekking tot de project- en gezamenlijke kosten eigenlijk niet van oninbare vorderingen gesproken zou kunnen worden. Het is immers zo dat de onderhavige kosten gemaakt worden voor de levering van de collocatieruimte. Indien de ruimte op dit moment niet benut zal worden (en de partij welke die ruimte af zou nemen derhalve niet op een gegeven moment voor die dienstverlening betaalt), dan zal die ruimte op een ander moment in de toekomst alsnog verhuurd kunnen worden. Dit argument geldt eens te meer wanneer KPN, zoals uit het volgende zal blijken (randnummers 115 en 116), in de gelegenheid wordt gesteld om een vergoeding voor haar vermogensbeslag te incasseren.

91. Tenslotte acht het college het ten principale onredelijk en onwenselijk dat een nog in markt actieve marktpartij als BaByXL (maar in principe elke nog resterende partij in deze markt) in dergelijke mate meebetaalt aan de verliezen op oninbaar die KPN op basis van de niet vastgestelde tarieven heeft gemaakt danwel zegt te zullen maken in haar eigen relatie met andere marktpartijen.

92. Al met al is het college van mening dat KPN in haar tariefopbouw geen kostencomponent voor oninbare vorderingen op kan nemen, althans dat het op dit moment prematuur is om er van uit te gaan dat collocatieposities niet op enig moment door een andere marktpartij afgenomen zouden kunnen worden.

93. In concluderende zin merkt het college met betrekking tot de hoogte van de overige, niet met 'verlies aan vorderingen' verbonden kosten op dat er kanttekeningen te plaatsen zijn bij de hoogte van de door KPN gehanteerde bedragen. Desondanks zal het college in het navolgende voor wat betreft de projectkosten, de kosten van de aansturing, instandhouding en de CS gezamenlijke en projectkosten de bedragen hanteren zoals die door KPN zijn opgeleverd, dit ondanks de genoemde mogelijke kanttekeningen.

94. Het college heeft hierbij het volgende overwogen. Het college is van mening dat de voortdurende onduidelijkheid over de onderhavige tarieven slecht is voor de marktontwikkeling. Ook door andere marktpartijen is aangegeven dat een snelle uitspraak in onderhavig geschil van groot belang is voor hun businesscase, financiering en marketingplannen. Het college is dan ook van mening dat de marktwerking gebaat is bij een snelle uitspraak, zelfs als dat zou betekenen dat een nadere, en tijdrovende, analyse van de onderhavige kostenpost eventueel tot een lager tarief zou kunnen leiden.

Tabel: Gecorrigeerde project- en gezamenlijke kosten

	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Totale kosten volgens KPN</i>					
<i>Min` Verlies op vorderingen</i>					
<i>Gecorrigeerde kosten</i>					

6.2.4.2 De toerekening van de project- en gezamenlijke kosten

95. Naast de hoogte van de (directe) gezamenlijke- en projectkosten heeft het college ook de wijze van allocatie van de gemaakte uitgaven beoordeeld. Hierbij gaat het met name om de periode waarbinnen, en het aantal footprints waaraan de uitgaven kunnen worden toegerekend.

96. Voor wat betreft de tijdsperiode die door KPN in haar meerjaarsvenster gehanteerd wordt heeft het college al tijdens de EDC beoordeling aangegeven dat naar zijn mening KPN bij de toepassing van het meerjaarsvenster een termijn van tenminste 5 jaar diende te hanteren in plaats van de binnen de EDC systematiek ongebruikelijk korte termijn van 3 jaar die in Annex 23B werd toegepast. KPN heeft in haar brief van 13 juni 2002 een aldus aangepast meerjaarsvenster van 5 jaar opgeleverd.

97. Daarnaast blijkt uit de opstelling van KPN in het meerjaarsvenster van Annex 23B en de opstelling in het aangepaste meerjaarsvenster van 13 juni 2002 dat de kosten worden aangerekend aan het aantal footprints dat was verbonden aan het aantal *geaccepteerde* collocatie configuraties. Door de omzet per jaar te delen door het tarief, kan afgeleid worden dat KPN voor het jaar 2000 heeft gerekend met [...] footprints, en voor de jaren 2001 tot en met 2004 met [...] footprints.

98. Het college heeft KPN tijdens de EDC V beoordeling, na kennisname van de brief van 13 juni 2002, er op gewezen dat een dergelijk interpretatie niet conform de reeds in het besluit van 11 februari 2002 door het college gekozen methodiek ten aanzien van de eenmalige vergoedingen is, waarbij de kosten van de

vrije ruimte niet omgeslagen werden naar de *geaccepteerde* configuraties, maar naar alle *voorbereide* (gebouwde configuraties). Ook wijkt de interpretatie en het hieruit afgeleide aantal footprints af van de wijze waarop KPN ten aanzien van de kostencomponent (indirecte) huisvestingskosten het aantal footprints heeft bepaald. Bij de vaststelling van het ruimtebeslag per footprint in een collocatieruimte is immers op deze plaats door KPN wel het aantal voorbereide (gebouwde) footprints gehanteerd.

99. Het college is van oordeel dat bij de vaststelling van het aantal kostendragende footprints per collocatie ruimte, alsmede bij de vaststelling van de oppervlakte per footprint ook hier KPN, geheel in lijn met het eerdere collegebesluit van 11 februari 2002, de voorbereide (gebouwde) configuraties als uitgangspunt dient te nemen, een en ander conform het principe dat de kosten verbonden aan de zogenaamde overruimte niet in rekening kunnen worden gebracht bij de afnemende partijen.

100. Op basis van de door KPN verstrekte toelichting bij de brief van 13 juni 2002 alsmede de door KPN, in het kader van de in het besluit van 11 februari 2002 aan haar opgelegde verplichting, verstrekte periodieke rapportage ten aanzien van de aantallen collocatie configuraties, d.d. 26 augustus 2002, stelt het college vast dat medio 2002 in 281 MDF centrale locaties een collocatie ruimte is ingericht waarbij het totale aantal voorbereide (gebouwde) configuraties [...] bedraagt, te weten [...] hele configuraties, [...] halve configuraties en [...] aanpalende configuraties.

101. Behalve bij de lengte van het door KPN gehanteerde meerjaarsvenster en het aantal door KPN gehanteerde footprints, zijn er ook kanttekeningen te plaatsen bij de rol die KPN in haar kostentoerekeningssystematiek heeft weggelegd voor het begrip 'footprint'. Het college constateert dat KPN heeft gekozen voor een toerekening naar oppervlakte, waarbij men als verdeelsleutel de eenheid 'footprint' (zijnde 2,4 m²) hanteert. Ter toelichting: de project- en gezamenlijke kosten worden in het meerjaarsvenster van KPN verdeeld over het aantal footprints verbonden met de betreffende configuraties, in plaats van direct over de configuraties. Gegeven het feit dat het aantal footprints verschillend is per type configuratie, is ook de uiteindelijke tariefcomponent voor de project- en gezamenlijke kosten in de benadering van KPN per type configuratie verschillend.

102. Naar het oordeel van het college dienen de project- en gezamenlijke kosten niet via 'footprints' aan partijen te worden aangerekend, maar op basis van de geleverde configuraties, onafhankelijk van de vraag om welk soort configuratie het gaat. Immers, zoals ook door KPN aangegeven, hebben de kosten betrekking op de inrichting en uitvoering van de leveringsprocessen voor de collocatiedienstverlening. De vraag om welke type configuratie het gaat, dan wel de vraag welke oppervlakte door die configuratie wordt ingenomen is daarmee niet langer relevant. Het college gaat er van uit dat de leveringsprocessen voor de verschillende typen configuraties niet in enige betekenisvolle wijze van elkaar zullen verschillen. Het college is derhalve van oordeel dat aan iedere configuratie, onafhankelijk van het type, een gelijk aandeel in de project- en gezamenlijke kosten dient te worden aangerekend.

103. Met betrekking tot de systematiek van toerekening op basis van footprints heeft het college verder het volgende overwogen.

104. De activiteiten die KPN ondernomen heeft respectievelijk nog zal ondernemen met betrekking tot het inrichten van leveringsprocessen en de levering, vloeien rechtstreeks voort uit de op haar rustende verplichting om ontbundelde toegang tot haar aansluitnet mogelijk te maken. Deze verplichting leidt er toe dat KPN door middel van de adequate inrichting van processen, systemen en organisatie haar

collocatiedienstverlening als essentiële faciliteit in principe op elke MDF-locatie in Nederland aan moet kunnen bieden. Immers, in tegenstelling tot de (eenmalige) inrichtingskosten voor collocatie, de periodieke elektriciteitsstarieven en de indirecte huisvestingskosten, die allen gemaakt zijn ten behoeve van de MDF centrale gebouwen waar daadwerkelijk collocatie is gerealiseerd, zijn de uitgaven in KPN's meerjaarsvenster gericht op het inrichten van de dienstverlening.

105. Het enkele feit dat KPN in het jaar 2000 gekozen heeft voor een gefaseerde uitrol waarbij niet meteen alle MDF-locaties in Nederland geschikt zijn gemaakt voor collocatie en ontbundelde toegang doet niets af aan het principe dat het leveringsproces (en hiertoe gemaakte kosten) wel degelijk gericht waren op het beschikbaar stellen van alle MDF-locaties.

106. Een dergelijke causaliteit leidt er naar oordeel van het college dan ook toe dat de kosten die verbonden zijn met het (inrichten van het) leverproces over de totale potentiële collocatiedienstverlening omgeslagen dienen te worden en niet alleen over de ingerichte of voorbereide collocatieposities. Een dergelijke causaliteit leidt er vervolgens dan ook toe dat aan elke MDF-locatie waar de dienst potentieel wordt geleverd, en derhalve aan iedere MDF-locatie in Nederland, een gelijk deel van de onderhavige kosten toegerekend dient te worden. Anders gezegd: de huidige collocatieruimten die in de 281 MDF-locaties gerealiseerd zijn, kunnen slechts een proportioneel deel van de totale kosten van het inrichten van de dienstverlening aangerekend krijgen.

107. Dit argument ten aanzien van de proportionaliteit geldt eens te meer nu KPN heeft aangegeven de geografische uitrol voor haar ADSL-dienstverlening te willen versnellen, respectievelijk substantieel te willen uitbreiden. In het licht van deze uitrol acht het college het aannemelijk dat ook de uitrol van andere marktpartijen versneld zal worden. Dit wordt eens te meer aannemelijk wanneer, door het publiceren van het onderhavige besluit, de laatste onduidelijkheid over de door KPN met betrekking tot de collocatiedienstverlening te hanteren tarieven wordt weggenomen. Al met al betekent dit dat de aantallen zoals die door KPN gehanteerd worden in het meerjaarsvenster, welke zelfs uitgaan van een lichte terugloop van het aantal afgenomen collocatieposities over de komende jaren vergeleken met 2001, door het college als vermoedelijk te laag beoordeeld worden.

108. In meer algemene zin merkt het college daarbij overigens nog het volgende op. In een systematiek waarbij de volledige kosten slechts aan de reeds gerealiseerde collocatie ruimten toegerekend zouden worden, zou in de nabije toekomst, bij een zeer wel mogelijke verdere uitrol van de collocatiedienstverlening, een situatie op kunnen treden waarbij door het op een dergelijke wijze vastgestelde periodieke tarief een overdekking van de gemaakte kosten zou ontstaan. Dit zou dan weer tegengegaan moeten door voor deze component een tariefverlaging door te voeren voor nieuw ingerichte collocaties, hetgeen echter een discriminatoire situatie zou opleveren.

109. Teneinde de op basis van bovenstaand principe voortvloeiende kostenallocatie en het resulterende tarief te kunnen vaststellen heeft het college per brief van 6 augustus 2002 en 20 augustus 2002 KPN verzocht informatie in schriftelijke en elektronische vorm op te leveren met betrekking tot het aantal MDF-locaties in Nederland. KPN is in haar brieven van 14 augustus 2002 en 22 augustus 2002 hiertoe terughoudend gebleken en heeft verwezen naar de reeds bestaande informatiebronnen die het college ter beschikking zijn gesteld. Het college heeft uiteindelijk kunnen afleiden dat het aantal bedoelde MDF-locaties 1.353 stuks bedraagt.

110. Het college constateert derhalve dat KPN op dit moment $281/1353 = 20,8\%$ van de door haar gemaakte, en door het college in bovenstaande gecorrigeerde, kosten via reeds nu in gebruik zijnde MDF-locaties goed mag maken. Het overige deel van deze kosten drukt op de in de toekomst te leveren configuraties in de overige MDF-locaties.

111. Dit leidt tot de volgende verdeling van de gecorrigeerde project- en gezamenlijke kosten.

Tabel: Verdeling van gecorrigeerde project- en gezamenlijke kosten over geleverde en nog te leveren collocatieruimten

	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Gecorrigeerde kosten KPN</i>					
<i>Deel kosten ten behoeve van geleverde collocatie ruimten</i>					
<i>Deel kosten ten behoeve van nog te leveren collocatie ruimten</i>					

6.2.4.3 De door het college ontwikkelde kostentoerekeningssystematiek voor de project- en gezamenlijke kosten

112. Aan de hand van de in het bovenstaande gemaakte kanttekeningen en correcties is het college overgegaan tot de ontwikkeling van een aangepaste kostentoerekeningssystematiek, op basis van het reeds eerder door KPN gecorrigeerde meerjaarsvenster. Daarbij heeft het college de volgende uitgangspunten gehanteerd.

113. Gegeven het feit dat KPN een uniforme, niet geografisch gedifferentieerde, tariefstructuur hanteert, en het college vooralsnog geen reden ziet om hier van af te wijken, dient het gedeelte van de gemaakte respectievelijk nog te maken project- en gezamenlijke kosten dat drukt op deze 281 MDF locaties, verdeeld te worden over de [...] reeds voorbereide configuraties. Op deze wijze kan, zoals uit het onderstaande zal blijken, een gemiddelde kostenopbouw bepaald worden voor een configuratie in een reeds in gebruik genomen MDF-locatie. Het college heeft in het gehele vijfjaarsvenster ditzelfde aantal configuraties toegepast, waarbij hij zich realiseert dat het werkelijk gerealiseerde aantal over het jaar 2000 wellicht enigszins lager uitvalt, dit effect zal echter gecompenseerd worden door het feit dat de werkelijk te realiseren aantallen over de jaren 2003 en 2004 naar verwachting hoger zullen uitvallen. Het college had hiervan immers onder randnummer 107 al geconstateerd dat deze aantallen als vermoedelijk te laag beschouwd dienden te worden. Hierdoor is naar oordeel van het college het gemiddelde van [...] configuraties op dit moment als de best mogelijke, en hiermee meest redelijke, benadering van de werkelijkheid te beschouwen.

114. Voor wat betreft de kosten die in de systematiek kunnen worden opgenomen maakt het college een onderscheid tussen het gedeelte van de project- en gezamenlijke kosten dat verbonden is aan de reeds voor collocatie dienstverlening ingerichte MDF-locaties en het gedeelte van die kosten dat verbonden is aan de in de toekomst nog voor de collocatie dienstverlening geschikt te maken MDF-locaties, conform bovenstaande tabel. Voor de eerstgenoemde kosten geldt dat deze in hun geheel kunnen worden toegerekend aan de 2166 reeds voorbereide configuraties.

115. Het college onderkent het feit dat KPN op een dergelijke wijze een deel van de gemaakte uitgaven nog niet direct zal terugverdienen, maar pas in de toekomst bij een verdere ordering, bouw en benutting van het aantal MDF-locaties voor collocatiedienstverlening. Naar de mening van het college is dit niet onredelijk, wanneer KPN tenminste vergoed wordt voor het vermogenbeslag dat betrekking heeft op het, aan de MDF-locaties welke nog niet ingezet worden voor collocatiedienstverlening, toegerekend deel van de project- en gezamenlijke kosten.

116. Het college heeft de vermogenskosten verbonden aan dit deel van de project- en gezamenlijke kosten vastgesteld op basis van de voor de betreffende jaren vastgestelde respectievelijk voor de toekomst ingeschatte WACC percentages, en als kostencomponent opgenomen in het cash flow venster. De door het college gehanteerde waarden zijn 12,6 % voor het jaar 2000, 12,3 % voor het jaar 2001 en 13,4 % voor de jaren 2002 tot en met 2004.

117. Het venster is doorgerekend waarbij door het vast stellen van de uiteindelijk resterende totale cashflow op de waarde nul tot het bijbehorende tarief is gekomen. Daarbij zijn de gehanteerde disconteringsfactoren gebaseerd op de eerdergenoemde en door het college in het kader van de EDC beoordeling reeds eerder vastgestelde en voor de toekomst ingeschatte waarden voor de WACC.

118. In onderstaande tabel wordt het resultaat van de toepassing van deze systematiek weergegeven.

Tabel: Toerekening gecorrigeerde en verdeelde project- en gezamenlijke kosten aan een configuratie

	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Aantallen configuraties</i>					
Kosten					
Kosten geleverde collocatie ruimten					
Vermogenskosten nog te leveren collocatie ruimten					
Totale kosten					
Cash Flow Venster					
Kosten					
Aantal configuraties					
Disconteringsfactor					
Tarief					
Omzet					
DCF					
NTW					0

119. Gebaseerd op de bovenstaande berekening stelt het college de tariefcomponent voor de (directe) gezamenlijke en projectkosten vast op € 1688,- per configuratie per jaar. Dit bedrag dient nog verhoogd te worden met de Interest on Receivables. Hiervoor hanteert KPN een percentage van 2,95%. Het college acht dit percentage niet onredelijk en keurt de toepassing hiervan goed. Dit leidt in het onderhavige geval tot een opslag van € 49,80 per configuratie.

Tabel: Tariefcomponent project- en gezamenlijke kosten per configuratie (in EURO)

• (Directe) gezamenlijke- en projectkosten	1.688,00	
• Interest on Receivables	49,80	

Totaal		1.737,80
---------------	--	-----------------

6.3 Totale kosten per configuratie.

120. Uit bovenstaande analyse en beoordeling is het college gebleken dat de door KPN gehanteerde kostencomponenten die de uiteindelijke tarieven bepalen, substantieel hoger zijn dan de door het college, op basis van de door KPN verstrekte gegevens, berekende tariefopbouw. Het college oordeelt dat de door hem ontwikkelde tariefopbouw gehanteerd dient te worden.

121. De tarieven, welke dienen te gelden voor de verschillende configuraties, zijn opgebouwd uit een component huisvestingskosten en een component project- en gezamenlijke kosten. Ten behoeve van de transparantie heeft het college de tarieven voor de verschillende vormen van collocatie uitgesplitst in de verschillende componenten. Afhankelijk van het type configuratie, leiden deze componenten tot de volgende tarieven.

122. Voor wat betreft de aanpalende (adjacent) collocatie is het college, zoals in het bovenstaande reeds aangegeven, van oordeel dat hier geen sprake is van huisvestingskosten, gezien het feit dat de betreffende configuratie op het buitenterrein van de MDF-locatie is ingericht. In dit geval zal het tarief dus alleen opgebouwd zijn uit de component project- en gezamenlijke kosten.

Tabel: Totaal tarief per configuratie per jaar

	Hele configuratie	Halve configuratie	Adjacent configuratie
Indirecte huisvestingskosten per configuratie	577,55	346,53	0
Project- en gezamenlijke kosten per configuratie	1.737,80	1.737,80	1.737,80
Totaal tarief per type configuratie (in EUR)	2.315,35	2.084,33	1.737,80

7. SLOTOVERWEGINGEN

123. Het college ziet geen reden om aan te nemen dat de door KPN gemaakte kosten welke aan de hier weergegeven tarieven ten grondslag liggen, respectievelijk het marktconforme huisvestingstarief voorafgaand aan 1 juli 2002 in enigerlei relevante mate verschilden van de kosten respectievelijk het marktconforme huisvestingstarief zoals dat na 1 juli 2002 aan de hier weergegeven tarieven ten grondslag liggen, en ziet derhalve ook geen reden om af te wijken van het uitgangspunt zoals dat in eerdere besluiten is ingenomen. Conform de in de beslissing op bezwaar d.d. 11 februari 2002, respectievelijk het besluit van 14 mei 2002 gehanteerde systematiek, is het college dan ook van oordeel dat de in onderhavig besluit vastgestelde tarieven gelden voor al de in het kader van de onderhavige dienstverlening door KPN aan BaByXL in de periode voorafgaand aan 1 juli 2002 geleverde diensten. Daarenboven gelden deze tarieven eveneens voor de diensten welke in de periode vanaf 1 juli 2002 tot 1 juli 2003 aan BaByXL geleverd worden respectievelijk geleverd zullen worden. KPN dient aan de hand van de vastgestelde genoemde tarieven te komen tot een verrekening met de in het verleden reeds door haar van BaByXL in het kader van de onderhavige collocatiedienstverlening ontvangen betalingen.

124. [...]

125. Het college wijst er op dat de door hem ontwikkelde tarifieringsystematiek leidt tot niet geografisch gedifferentieerde tarieven voor de verschillende typen collocatie. Dit houdt in dat de periodieke tarieven per type collocatie (hele, halve of aanpalende) gelijk zullen zijn, ongeacht de MDF-locatie waar de collocatie positie zich bevindt en ongeacht de afnemer van de collocatie dienstverlening. Wellicht ten overvloede wijst het college in dit verband op het beginsel van non-discriminatie.

126. Conform hetgeen onder randnummer 202 van het besluit van het college d.d. 11 februari 2002 is opgenomen, dient KPN over de mogelijkheid te beschikken om overruimte voor verschillende doeleinden in te zetten. De onderhavige ruimten zijn immers niet alleen geschikt voor collocatie dienstverlening ten behoeve van MDF Access maar in principe ook voor andere wholesale diensten ten behoeve van andere partijen of ten behoeve van KPN's eigen dienstverlening. Indien dergelijke gevallen zich zouden voordoen, en er wordt op generlei wijze gebruik gemaakt van ten behoeve van de onderhavige collocatiedienstverlening opgezette leveringsprocessen, kan voor deze dienstverlening slechts de huisvestingscomponent van het tarief in rekening worden gebracht en niet de gezamenlijke- en projectkosten component. Wordt daarentegen wel gebruik gemaakt van deze leveringsprocessen, dan kan de tariefcomponent voor de project- en gezamenlijke kosten wel in rekening worden gebracht, maar dienen de aantallen geleverde collocatieposities dan ook in het meerjaarsvenster van de kostentoerekeningssystematiek te worden opgenomen.

127. Het college is voornemens om volgend jaar in afstemming met KPN en andere betrokken marktpartijen, te komen tot de vaststelling van tarieven welke zullen gelden vanaf 1 juli 2003.

8. DICTUM

Het college besluit op grond van de artikelen 6.9 juncto 6.3 van de TW als volgt:

- a) Het college stelt de tarieven welke BaByXL respectievelijk Tiscali verschuldigd is aan KPN als periodiek tarief voor het gebruik van de collocatieruimten ten behoeve van fysieke collocatie respectievelijk het gebruik van de mogelijkheid van aanpalende collocatie ten bate van MDF Access dienstverlening vast als volgt:

Totaal tarief per configuratie per jaar	Fysieke collocatie: hele configuratie	Fysieke collocatie: halve configuratie	Aanpalende configuratie
Indirecte huisvestingskosten per configuratie	577,55	346,53	0
Project- en gezamenlijke kosten per configuratie	1.737,80	1.737,80	1.737,80
Totaal tarief per type configuratie (in EURO)	2.315,35	2.084,33	1.737,80

- b) De onder a) genoemde tarieven gelden tot 1 juli 2003.
- c) KPN dient, op basis van de onder a) genoemde tarieven, binnen één maand na dagtekening van dit besluit, te komen tot een verrekening met BaByXL respectievelijk Tiscali van de in de periode tot 1 januari 2002 respectievelijk vanaf 1 januari 2002 ontvangen betalingen op basis van de periodieke tarieven voor collocatieruimten.

Aldus besloten te 's-Gravenhage op 15 oktober 2002,

HET COLLEGE VAN DE ONAFHANKELIJKE POST EN TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT,
namens het college,

mr L.Y. Gonçalves - Ho Kang You

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen binnen zes weken, aanvangende met ingang van de dag na die waarop dit besluit is bekendgemaakt, daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan:

Het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit
Postbus 90240
2509 LK Den Haag

onder vermelding van "Bezwaarschrift".

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en dient in ieder geval de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht, alsmede de gronden van het bezwaar te bevatten. Zo mogelijk dient een afschrift van het besluit en de overige op het bezwaar betrekking hebbende stukken te worden meegezonden.